

FİKRİ VE SİNİ HAKLAR BÜLTENİ

FİKRİ VE SİNİ HAKLARIN TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ KANUNU UYARINCA REHNEDİLMESİ

BU SAYIDA

TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ

FİKRİ VE SİNİ HAKLARIN REHNEDİLMESİ

REHN HAKKININ TESİSİ

Temerrüt Sonrası Haklar

6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu (TİTRK), rehin konusunda önemli yenilikler getirmiştir. Bu yeniliklerden biri, fikri ve sinai hakların ticari işlemlerde rehin konusu olabilen taşınırlar arasında yer almasıdır. Ekonomik değere sahip olan bu haklar, ticari işletmelerin faaliyetlerini sürdürebilmesi açısından önemlidir.

Bu nedenle, fikri ve sinai hakların rehnedilebilmesi, alacaklıların alacaklarını daha kolay tahsil etmelerini sağlar. Bu çerçevede, fikri ve sinai hakların rehnedilmesinin bu kanun kapsamında mümkün olup olmadığı ve bu rehlin yaratacağı sonuçların değerlendirilmesi gerekmektedir. İşbu yazımızda da fikri ve sinai hakların TİTRK kapsamında rehнинin mümkün olup olmadığı, rehnedilme usulü ve temerrüt sonrası haklar incelenecektir.

I. TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHİNİ KANUNU

6750 sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu (TİTRK), 01.01.2017'de yürürlüğe girmiştir. Kanun'un amacı, teslimsiz taşınır rehin hakkının güvence olarak kullanımını yaygınlaştırmak, rehin konusu taşınırın kapsamını genişletmek, taşınır rehninde aleniyeti sağlamak ve rehni paraya çevrilmesinde alternatif yollar sunarak finansmana erişimi kolaylaştırmaktır.

Bu sayede, özellikle KOBİ'lerin büyük işletmeler karşısındaki rekabet dezavantajını gidermek ve genel olarak finansman kolaylığı sağlamak hedeflenmektedir. Dolayısıyla bu kanun, bazı şartların sağlanması durumunda teslimli taşınır rehni hükümlerine istisna getirerek teslimsiz taşınır rehnine imkan tanır ve finansmana erişimi kolaylaştırmayı amaçlar.

TİTRK m. 3'e göre, rehin sözleşmesinin tarafları kredi kuruluşları, tacirler, esnaflar, çiftçiler ve serbest meslek erbabı olabilir. Rehin hakkı ise rehin sözleşmesinin Rehinli Taşınır Sicili 'ne tescil edilmesi ile kurulur. Kanun hükmünce rehin sözleşmesinde, tarafların bilgileri, borcun konusu, miktarı veya güvence teşkil edilen miktar, ilgili para cinsi, rehni azami miktarı ve rehne konu varlığın ayırt edici özellikleri (seri no., marka, üretim yılı, GTİP, PRODTR gibi) yer almalıdır. Ayrıca, rehin sözleşmesinde, rehne konu taşınır varlığın alt veya art rehne konu edilmesine ilişkin veya rehin verenin rehne konu taşınır varlık üzerindeki tasarruf yetkisini kısıtlayan kayıtlar geçersizdir.

Kanun'da üzerinde rehin hakkı kurulabilecek olan taşınır varlıklar tahdidi olarak sayılmıştır. TİTRK, geniş bir taşınır eşya ve hak listesinin rehnedilebilmesini sağlar. Bu kapsamda, maddi varlıklar, alacak hakları, stok malzemeleri ve ticaret unvan gibi birçok unsur rehnedilebilir. 6750 sayılı kanun, mülga olan Ticari İşletme Rehni Kanunu'nun sınırlı rehin kapsamından farklı olarak, bir ticari işletmenin her türlü taşınır varlığı ve alacak hakkını rehnederek finansman sağlaması imkânı getirmiştir.

II. FİKRİ VE SİNAİ HAKLAR

Fikri ve sınai haklar, mutlak haklar arasında yer alır ve hak sahibine doğrudan egemenlik sağlayarak herkese karşı ileri sürülebilir niteliktedir. Bu haklar, hak sahibinin zekasının bir ürünü olarak ortaya çıkar ve sahipleriyle olan yakın ilişkileri nedeniyle mutlak hak olarak kabul edilirler. Hak sahibinin, bu hakları kullanmak ve onlardan yararlanmak için kimsenin iznine ihtiyacı yoktur ve haklarının ihlal edilmemesini talep edebilir.

1. FİKİR VE SANAT ESERLERİ

Fikir ve sanat eserleri, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK) kapsamında korunur. Bir varlığın FSEK kapsamında fikri mülkiyet konusu yapılabilmesi ve eser niteliğini taşıyabilmesi için sahibinin hususiyetini taşıması ve FSEK'te sınırlı sayıda belirtilen eser türleri arasında yer alması gerekmektedir.

FSEK'e sonradan eklenen ek maddelerle, eser türlerinin sayısı artırılmıştır. Fikir ve sanat eserleri üzerinde hak sahibi olabilmek için kişinin kendi zekâsı ve yeteneği ile ilgili eseri üretmiş olması gereklidir. Eseri yaratan kişi, aynı zamanda eser sahibi olarak kabul edilir. Eser sahibi olabilmek için bu şartın sağlanması yeterlidir; eserin sicile kaydedilmesi gerekli değildir, eser sahipliği eserin yaratılmasıyla doğar.

2. SINAI HAKLAR

Sınai haklar, FSEK dışında kalan fikri hakları kapsamaktadır. Marka, coğrafi işaretler, tasarım, patent, faydalı model, endüstriyel tasarımlar 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında korunurken, entegre devre topografyaları, bitki çeşitleri üzerindeki ıslahçı haklar ve internet alan adları kendi özel kanunları çerçevesinde korunur.

Sınai mülkiyet haklarının SMK'nın sağladığı korumadan yararlanmak için sicile tescil edilmeleri gereklidir. Örneğin, marka hakkı gibi sınai haklar, SMK madde 7'ye göre tescil yoluyla koruma sağlar. Tescilsiz markalar, genel koruma sağlayan Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddelerine dayanarak korunabilirler, ancak SMK korumasından yararlanamazlar. Benzer şekilde, tasarımlar SMK madde 55/4'e göre genellikle tescil edilmelidir, ancak tanınmış markalar veya Türkiye'de ilk kez sunulan tasarımlar gibi istisnalar bulunmaktadır.

MC LEGAL

METİN-ÇİÇEK AVUKATLIK
ORTAKLIĞI

III. FİKRİ VE SINAİ HAKLARIN REHNEDİLMESİ

1. FİKİR VE SANAT ESERLERİNİN REHNEDİLMESİ

Fikir ve sanat eserlerinden kaynaklanan haklar mali ve manevi haklar olmak üzere iki kısımda 5846 sayılı FSEK kapsamında korunur. İşleme hakkı, çoğaltma hakkı, yayma hakkı, temsil hakkı ve umuma iletim hakkı gibi mali haklar sınırlı sayıda belirtilmiştir. Mali haklar, doğası gereği başkalarına devredilebilirler ve genellikle lisans vermek suretiyle devredilirler.

Manevi haklar ise genellikle devredilemez niteliktedir. Rehin hukukunda rehin konusu olabilmesi için hakların devredilebilir olması gereklidir. Dolayısıyla, fikir ve sanat eserleri üzerindeki haklardan sadece mali haklar rehinin konusu olabilir. Ancak bir kişi mali hakları devraldığında, bu hakları kullanabilmesi için gerekli olan manevi hakları da devralmış olur. Bu nedenle manevi haklar rehinin bizzat konusu olmasa da rehin hakkı kapsamında yer alabileceğini söylemek mümkündür.

Dolayısıyla fikir ve sanat eserlerinden kaynaklanan mali haklar, hem devredilebilir olmaları hem de parasal bir değere sahip olmaları sebebiyle rehin hakkının konusu olabilirler. Rehin hakkı, hak sahibine, rehin konusu malı paraya çevirerek alacağını tatmin etme imkanı sağlar.

Önemle belirtmek gerekir ki eser sahipliği rehin konusu olamaz. Eser sahipliğinin devri, eser sahibi ile eser arasındaki kişisel ilişkinin doğası gereği mümkün değildir ve dolayısıyla rehin konusu olamaz. Ayrıca FSEK'e göre, rehnedilmesi caiz olan eserlerin alenileşmiş olmaları gerekmektedir. Alenileşmemiş eserler üzerinde mali haklar henüz doğmadığı için rehnedilemezler.

Mali hakların rehin hakkı kapsamında yer alabilmesi için, rehin sözleşmesinin yazılı olarak yapılması ve rehne konu olan unsurların açıkça belirtilmesi gereklidir. Bu şartlar, rehin hakkının geçerliliği için önem arz etmektedir.

2. SİNAİ MÜLKİYET HAKLARIN REHNEDİLMESİ

SMK'ye göre, sınai mülkiyet hakları devredilebilir, miras yoluyla intikal edebilir ve rehnedilebilir. Rehin sözleşmesinin yapılması da FSEK'te olduğu gibi yazılı şekilde olmalıdır.

Rehin hakkının kurulabilmesi için sözleşmenin yapılmış olması yeterlidir, ancak rehin hakkının üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesi için sicile tescil edilmesi ve bültende yayımlanması gerekmektedir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki SMK kapsamında, hangi sınai mülkiyet haklarının rehnedilebileceği konusunda belirli sınırlamalar bulunmaktadır.

SMK m. 148/1 son cümlesine göre, coğrafi işaretlerin ve geleneksel ürün adlarının rehnedilmesine izin verilmemektedir.

Coğrafi işaretlerin rehnedilmemesi kuralı, bu hakların özgün koruma düzenlemelerine dayanır ve bunların ticarette belirli bir bölgenin ürünlerini tanımlaması ve koruması gerekliliğinden kaynaklanır.

Dolayısıyla Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK), geleneksel ürün adları ve coğrafi işaretler dışındaki marka, patent, faydalı model ve endüstriyel tasarımlar gibi diğer sınai mülkiyet haklarının rehnedilmesine izin vermektedir.

Ancak SMK, bu hakların nasıl rehnedileceğini ve rehin hakkının detaylarını düzenlememiştir.

Bu durumda, Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) m. 954 ve devamındaki hükümler, marka, patent, faydalı model ve endüstriyel tasarımlar gibi sınai mülkiyet haklarının rehnedilmesine ilişkin genel hükümler uygulama alanı bulur.

MC LEGAL

METİN-ÇİÇEK AVUKATLIK ORTAKLIĞI

IV. FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYETE KONU HAKLARIN TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ KANUNU UYARINCA REHNEDİLMESİ

TİTRK Düzenlemeleri: Türk Ticari İşlemler Rehni Kanunu (TİTRK) m. 5/1-c'ye göre fikri ve sınai hakların rehnedilebileceği düzenlenmiştir. TİTRK m. 5/2'ye göre ticari işletme rehni bu haklar ticari işletmenin bir parçası olarak rehnedilebilir. Ancak TİTRK m. 8/3, kendi siciline tescilli zorunlu olan taşınırın TİTRK kapsamında rehnedilemeyeceğini belirttiğinden bu durumun ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

FSEK ve SMK Açısından İnceleme: Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu tescilin kurucu değil bildirici olduğunu belirtir. Sınai Mülkiyet Kanunu m. 148/5, tescilin kurucu değil bildirici olduğunu gösterir. Garanti ve ortak markaların devredilmesi veya lisans verilmesi tescile tabidir, bu nedenle rehin edilmeleri de tescille mümkün olabilir.

TİTRK m. 8/3 Yorumu: Maddenin ifadesi farklı yorumlara açıktır; bazıları rehin hakkının kurulması için kendi siciline tescil edilmesi gereken taşınırın kastedildiğini, bazıları ise yalnızca kendi siciline tescil edilmekle rehin hakkı kurulabilen taşınırın kastedildiğini savunur.

Bir görüş, TİTRK m. 8/3'ün kendi siciline tescille rehnedilebilen varlıklar üzerinde TİTRK kapsamında rehin kurulamayacağı anlamına geldiğini savunur. Buna göre, bazı fikri ve sınai haklar TİTRK kapsamında rehnedilemez.

Göle/Aydoğan ise başka bir sicile kaydı öngörülmemiş taşınır varlıkların ticari işlemlerde taşınır rehne konu olabileceğini savunur. Bu görüşe göre, marka hakkı tescilli zorunlu olduğundan rehnedilemezken, telif hakkı rehnedilebilir.

Fikri ve sınai hakların TİTRK kapsamında rehnedilmekten kural olarak yasaklı olmadıklarını söyleyebiliriz.

Entegre Devre Topografyaları ve Bitki Çeşitleri: Entegre devre topografyaları ve bitki çeşitleri üzerindeki ıslahçı haklar, kendi kanunlarında düzenlenmiştir. Bu hakların rehnedilmesi yazılı sözleşme ile mümkündür ve tescil kurucu nitelikte değildir.

İnternet Alan Adları: İnternet alan adlarının rehne konu olup olamayacağı tartışmalıdır. İnternet Alan Adları Yönetmeliği m. 13, alan adlarının satılabileceğini ve devredilebileceğini düzenler, ancak devir tescil şartına bağlı değildir. İnternet alan adları ticari işlemlerde taşınır rehne konu olabilir. İnternet alan adı bir sınai mülkiyet hakkı olarak kabul edilmese bile, TİTRK m. 5/1-son uyarınca rehnedilmesi mümkündür.

Görülebileceği üzere, Fikri ve sınai hakların TİTRK kapsamında rehnedilebilmesi için ilgili sicillere bildirim yapılması ve özel düzenlemelerin dikkate alınması gereklidir. Bazı haklar kendi sicillerine tescil gerektirirken, diğerleri TİTRK hükümleri doğrultusunda rehnedilebilir. Her hak türü için ayrı değerlendirme yapılmalıdır.

Sicil Yönetmeliği: Rehinli Taşınır Sicili Yönetmeliği m. 13/3'e göre, telif hakkı, marka, patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve diğer sınai mülkiyet hakları üzerindeki rehinler ilgili sicile bildirilir. Tescil bildirici niteliktedir ve iki tescilin de kurucu nitelikte olması beklenmez. Ticari İşlemlerde Rehin Hakkının Kurulması ve Temerrüt Sonrası Hakların Kullanılması Hakkında Yönetmelik m. 2/2, fikri ve sınai hakların ticari işlemlerde taşınır rehni kapsamında yer almadığını belirtir.

V. TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ KANUNU UYARINCA REHİN HAKKININ TESİSİ

TİTRK'NİN ESASLARI:

TİTRK, teslimsiz tescilli bir rehin öngörür ve taraflar arasında taşınır varlıkları konu alan bir rehin sözleşmesi yapılmasını ve bu sözleşmenin tescil edilmesiyle taşınır rehlinin kurulmasını sağlar.

Bu sistemde taşınır mal, rehin alan kişinin zilyetliğine geçmez, yalnızca rehin sözleşmesinin tescil edilmesi yeterlidir.

Bu sayede, taşınır malın fiilen teslim edilmesine gerek kalmadan rehin tesis edilebilir

TİTRK'nin 5. maddesinde sayılan taşınır varlıklar üzerinde münferitten rehin kurulmasına müsaade edilir.

Bunlar arasında stoklar, tarımsal ürünler, iş makineleri, taşıtlar, fikri mülkiyet hakları gibi çeşitli taşınır varlıklar bulunmaktadır. TİTRK m. 5/2'ye göre, ticari işletmenin tümü üzerinde rehin kurulabilir.

Bu durumda, ticari işletmeye özgülenmiş olan tüm taşınır varlıklar da rehin kapsamına girer.

MC LEGAL

METİN-ÇİÇEK AVUKATLIK
ORTAKLIĞI

FİKRİ VE SİNÂİ HAKLAR ÜZERİNDE REHİN HAKKI:

Fikri ve sinai haklar, üç farklı şekilde rehnedilebilir.

1. FİKRİ VE SİNÂİ HAKLARIN MADDİ VARLIK ÜZERİNDE REHNEDİLMESİ:

Fikri ve sinai haklar insan zekasının ve yaratıcılığının bir sonucu olarak ortaya çıkar, ancak somutlaşması gerekir.

Bu somutlaşma, maddi bir varlık üzerinde gerçekleşir.

Fikri ve Sinai Eserler Kanunu (FSEK) m. 62'ye göre, alenileşmiş bir eserin müsveddesi, aslı veya çoğaltılmış nüshaları üzerinde rehin hakkı kurulabilir.

Bu maddi varlığın rehnedilmesi, söz konusu varlık üzerindeki fikri ve sinai haklara tesir etmez. Örneğin, bir kitabın rehnedilmesi, yazarının eser sahipliğinden doğan haklarını sona erdirmez.

2. MALİ HAKLAR VE LİSANS HAKLARI ÜZERİNDE REHNEDİLMESİ:

Mali haklar ekonomik değere sahip olduğundan ve devredilmeye elverişli olduğundan rehnedilebilir. Eser sahibi, mirasçıları veya mali hakları devralmış olan üçüncü kişiler mali haklar üzerinde rehin kurma yetkisine sahiptir.

FSEK m. 48'e göre, mali hakların bir başkasına devri lisans olarak adlandırılır. Lisans sözleşmeleri, mali hakların belirli bir süre ve bedel karşılığında üçüncü kişilere kullanım yetkisinin devrini sağlar. Lisans hakları, FSEK ve SMK kapsamında düzenlenmiştir. İki tür lisans vardır

Lisans hakları inhisarı (münhasır) ve inhisarı olmayan lisans şeklinde ikiye ayrılır. İnhisari lisans, sahibine münhasıran kullanma yetkisi verirken, inhisarı olmayan lisans, hak sahibine münhasır bir hak tanımaz ve hak sahibi kendisi de bu yetkileri kullanabilir. Lisans hakkı, başka bir sicile kaydı öngörülmediği ve idari izin belgesi niteliğinde olmadığı sürece, TİTRK m. 5/7 uyarınca rehnedilebilir.

SMK m. 148/5 uyarınca, lisans sözleşmelerinin tescili kurucu değil, bildirici niteliktedir ve lisans hakkının üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesini sağlar.

MC LEGAL

METİN-ÇİÇEK AVUKATLIK ORTAKLIĞI

ÇELİŞKİLİ LİSANS SÖZLEŞMELERİ:

Lisans sözleşmesinde çelişkili ifadeler kullanılması durumunda, inhisari lisans hakkını ihlal eden hükümlerin geçersiz sayılması gerektiği kabul edilir. SMK ve FSEK uyarınca, lisans sözleşmeleri kural olarak inhisari olmayan lisans haklarını konu alır ve inhisari lisans hakkının kurulabilmesi için tarafların bu konuda iradelerinin birleşmesi gerekir.

İNHİSARİ LİSANSIN REHNEDİLMESİ:

İnhisari lisans hakkının rehnedilmesi durumunda, rehinli alacaklı lisans hakkını kullanamaz, ancak TİTRK m. 14/1-a uyarınca mülkiyeti devir talep edebilir.

Lisans hakkı üzerinde rehin kurulurken, rehinli alacaklı yalnızca lisans hakkının konusunu oluşturan hakların kendisine devredilmesini isteyebilir.

TİCARİ İŞLETME REHNİ KAPSAMINDA FİKRİ VE SİNAİ HAKLAR:

PLEDGE
BİEDGE

TİTRK m. 5/2 uyarınca, ticari işletme rehni kapsamında mali haklar ve lisans hakları da rehin konusu olabilir. Ticari işletme rehni, TİTRK m. 5/1'de sayılan taşınır varlıkların alacağı tatmin etmeye yetmemesi durumunda son çare olarak kullanılır. İşletmenin tümü üzerinde rehin kurulması, işletmenin faaliyetine tahsis edilmiş tüm varlıkları kapsar. Ticari işletmenin faaliyetine tahsis edilmiş marka, patent gibi fikri ve sınai mülkiyet hakları da ticari işletme rehni kapsamında rehnedilebilir.

Ticari işletme rehni yapılırken, Türk Ticaret Kanunu (TTK) m. 11'de düzenlenen ticari işletmenin bütünlüğü ilkesine dikkat edilmelidir. Bu ilke, işletmenin varlığını sürdürebilmesi için gerekli olan ve işletmeye özgülenen malvarlığının rehnedilmesini gerektirir. Tacir tarafından her faaliyet döneminde düzenlenen ticari envanter, ticari işletmenin varlığını sürdürmesi için özgülenen varlıkları tespit eder.

VI. TİCARİ İŞLEMLERDE TAŞINIR REHNİ KANUNU UYARINCA TEMERRÜT SONRASI HAKLARIN KULLANILMASI

TİTRK, rehinli alacaklının alacağını tahsil edememesi durumunda sadece rehnin paraya çevrilmesi hakkını değil, aynı zamanda "temerrüt sonrası haklar" olarak adlandırılan alternatif yolları da öngörmektedir.

Bu haklar, rehinli alacaklının alacağını tatmin etmesini sağlayacak çeşitli yöntemler sunarak, rehnin paraya çevrilmesi kuralının yanında ek seçenekler sunmaktadır.

KİRALAMA HAKKI VE LİSANS HAKKI

KİRALAMA HAKKI

Taşınır varlıklar üzerinde bir kiracılık hakkı tesis edilir. Rehlinli alacaklı, kira bedelinden alacağını tahsil ettikten sonra bu hak sona erer.

Ticari hat ve plaka gibi taşınmaz varlıklar üzerinde de kullanılabilir.

Fikri ve sınai haklar üzerinde de kiralama hakkı kullanılabilir.

Rehlinli alacaklı, bu hakla birlikte veya tek başına fikri veya sınai hakların kullanım hakkını devralabilir veya üçüncü bir kişiye devredebilir.

LİSANS HAKKI

Lisans hakkı, bir fikri veya sınai mülkiyete tabi hak üzerinde belirli kullanım veya yararlanma yetkisi sağlar. İnhisari (münhasır) veya inhisari olmayan nitelikte olabilir. Rehlinli alacaklı, rehlinli alacağını tatmin etmek için lisans hakkını kullanabilir ancak inhisari lisans hakkı varsa bu hak üzerinde başka birinin hak sahibi olması durumunda lisans hakkı tesis edilemez.

Kiralama ve lisans hakkından doğan borç ve asıl alacak birbirine eşitlendiğinde bu haklar da sona erer . Bu haklar, rehlinli alacaklıya süresiz olarak sağlanmaz.

TEMERRÜT SONRASI HAKLARIN KULLANIMI

Rehinli alacaklı, temerrüdün ardından alacağını tahsil etmek için yukarıda belirtilen kiralama veya lisans haklarını kullanabilir.

Bu haklar, rehinli alacaklının alacağını tatmin etmesi için alternatif yöntemler sunar ve sadece rehinin paraya çevrilmesiyle sınırlı değildir.

Temerrüt sonrası hakların kullanımı, TİTRK m. 14/1-a uyarınca belirli şartlara tabidir ve hukuki süreçlerle yürütülür.

Rehin borçlusu sözleşmeye aykırı davranarak rehin hakkı tesis etmediğinde rehinli alacaklının alacak davası açması gerekir.

Dolayısıyla rehinli alacaklının bu hakları kullanabilmesi için genellikle rehin sözleşmesine veya mahkeme kararına dayanması gerekebilir.

İcra hukuku çerçevesinde bu hakların kullanımı sağlanabilir ve bu süreçte rehinli alacaklı, haklarını kullanarak alacağını tahsil edebilir.

Mahkeme bu dava sonucunda rehinli alacaklı lehine karar verdiğinde söz konusu kararın uygulaması nasıl olacağı belirsizdir.

En mantıklı sonuç mahkeme kararına dayanarak ilamlı icraya başvurulmasıdır.

SONUÇ

TİTRK'ye göre, fikri ve sınai haklar hem münferit olarak hem de ticari işletmenin bir parçası olarak rehnedilebilir.

TİTRK m. 8/3, bazı taşınırlar için özel sicile tescil zorunluluğunu getirir de fikri ve sınai haklar üzerinde TİTRK uyarınca rehin hakkı kurulmasında bir sakınca yoktur.

Fikri ve sınai haklar üzerinde rehin kurulması üç şekilde gerçekleşebilir. İlk olarak, fikri veya sınai hakların fiziksel varlık üzerindeki cisimleşmiş formu rehnedilmek istenebilir.

Ancak bu durum doğrudan fikri veya sınai hakların rehnedilmesi anlamına gelmez.

İkinci olarak, fikri veya sınai hakkın sağladığı mali haklar veya yetkiler doğrudan rehnedilebilir;

Ancak kişisel nitelikteki manevi hakların rehnedilmesi ve devredilmesi mümkün değildir.

Son olarak, TİTRK m. 5/2'ye göre ticari işletmenin devamlılığını sağlayan ve ticari işletmeye özgülenen fikri ve sınai haklar ticari işletme rehninin bir parçası olarak rehnedilebilir.

Bu tür rehinler TARES'e tescil edilir ve ilgili fikri ve sınai haklar kendi siciline kaydedilir.

Temerrüt sonrası haklar kapsamında TİTRK m. 14, rehinli alacaklıya lisanslama ve kiralama hakkı tanır.

Bu haklar, rehinli alacaklının fikri veya sınai hakları paraya çevirmek yerine lisans veya kiralama yoluyla alacağını tahsil etmesini sağlar.

Bu yöntem, ticari işletmenin devamlılığını korumak ve rehin borçlusunun haklarını geçici olarak korumak amacıyla kullanılır.

MC LEGAL

METİN-ÇİÇEK AVUKATLIK
ORTAKLIĞI